

Curriculum vitae

La 17 iulie 1922 s-a născut la Sinaia arhitectul și scenograful Paul Bortnovski. După terminarea studiilor la Institutul de Arhitectură din București (1949), este angajat, pentru câțiva ani, la serviciul „Târguri” al camerei de Comerț Exterior, apoi la Institutul „Proiect – București”. Din 1951 este prezent ca scenograf pe genericul unor filme ale epocii, iar din 1956, începe o lungă și bogată activitate în teatru. Debutează cu decorurile pentru *Cauțiunea* de Hans Lucke (în colaborare cu Mircea Bodianu, Studioul actorului de film „C.I. Nottara”, 1956). Timp de trei decenii va concepe decorurile unui mare număr de spectacole în regia lui Liviu Ciulei, Dinu Cernescu, Moni Gheleter, Sanda Manu, Valeriu Moisescu, Radu Penciulescu, Lucian Pintilie, Horea Popescu, Crin Teodorescu ș.a., pe scene din București sau din alte orașe ale țării. La Teatrul Municipal, devenit „Lucia Sturdza Bulandra”, este pe afișul unor montări memorabile: *Omul care aduce ploaia* de Richard Nash (1957), *Moartea unui comis-voiajor* de Arthur Miller (1959), *Copiii soarelui* de Maxim Gorki (1962), *Proștii sub clar de lună* de Teodor Mazilu (1962), *Cezar și Cleopatra* de George Bernard Shaw (1963), *Jocul de-a vacanța* de Mihail Sebastian, *Inima mea e pe înălțimi* de Saroyan (1964), *Nu sunt turnul Eiffel* de Ecaterina Oproiu, *Moartea lui Danton* de Büchner (1966), *Livada de vișini* de Cehov (1967), *Comedie pe întuneric* de Peter Shaffer, *Victimele datoriei* de Eugen Ionescu (1968), *Revizorul* de Gogol (1972). La Teatrul Național din București este scenograful unor spectacole ca: *Regele moare* de Eugen Ionescu (1965), *Cui îi e frică de Virginia Woolf?* de Edward Albee (1970), *Furtuna* de Ostrovski (1973), *Danton* de Camil Petrescu (1974), *Căsătoria* de Gogol (1976), *Generoasa fundație* de A. Vallejo (1978), *A treia teapă* de Sorescu (1979), *Așteptându-l pe Godot* de Beckett, *Caligula* de Camus (1980). Alte creații importante: la Teatrul Regional din București – *Iașii-n carnaval* și *Millo director* de Vasile Alecsandri (1962), *Poveste de iarnă* de Shakespeare (1964); la Teatrul Național din Iași – *Aristocrații* de Pogodin (1959), *Vară și fum* de Tennessee Williams (1965), *Din jale se-ntrupează Electra* de O'Neill, *Despot Vodă* de Vasile Alecsandri (1966); la Secția română a Teatrului de Stat din Oradea – *Poveste din Irkutsk de Arbutov* (1961); la Teatrul Dramatic din Brașov – *Vizita bătrânei doamne* de Dürrenmatt (1963), *Trei surori* de Cehov, *O scrisoare pierdută* de Caragiale (1977).

În cinematografie a colaborat la filmele: *Mitrea Cocor* (1952), *Nepoții gornistului* (1953), *Răsare soarele* (1954), *Erupția* (1957), *Poveste sentimentală* (1962), *De ce trag clopotele, Mitică?* (1982), *O vară de neuitat* (1993).

Lucrările sale scenografice au fost prezentate parțial la expozițiile de la București, la Quadriena de la Praga (începând din 1971) sau la Trienala de la Novisad (1978).

Între anii 1968–1973 a fost profesor la Secția de scenografie și șef de catedră la Secția de design din Institutul de Arte Plastice „N Grigorescu” din București.

Paul Bortnovski s-a manifestat prodigios în câteva domenii conexe: arhitectură cu diverse destinații și profiluri, design, artă monumental-ambientală. „Proiecte și false proiecte”, „Monumente efemere”, „Trasee inițiatice” sunt trei cicluri de studii gândite în anii '80, la confluența scenografiei, arhitecturii și peisagisticii. Un loc aparte îl ocupă proiectele sale de arhitectură teatrală pentru Teatrul Național din Craiova (1952), Teatrul Național din București (în colaborare cu Stan Bortnovski și Liviu Ciulei, 1961), Teatrul „Bulandra”, sala de la Grădina Icoanei (1963, 1966, 1991), centrul teatral al Capitalei (1968), teatrul de la Palatul Cotroceni (“12 variațiuni baroce pentru o scenă variabilă”, 1983–1987), Opera din Tokio (1988), amenajarea urbană a Teatrului „Odeon” (1990), Teatrul „Lucaefărul” din Chișinău (1992), „Studio 2000” de la Slobozia (1995).

În 1974 a fost ales vicepreședinte al comisiei de arhitectură din OISTAT, iar în anii 1995–2000 a fost președintele Centrului român al aceleiași organizații.

Pentru activitatea sa a fost premiat de Uniunea artiștilor plastici (1975), Uniunea Teatrală din România (1993), Ministerul Culturii (2002). I s-a decernat Ordinul Național „Pentru Merit” în grad de Mare Ofițer (2000).